

ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ПРАЦІ

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО
ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЗАХОДІВ ІЗ
ЗАПОБІГАННЯ ПОШИРЕННЮ COVID-19
НА РОБОЧИХ МІСЦЯХ

Київ–2020

ВСТУП

Атака нового коронавірусу – випробування не лише людського імунітету, а й здатності швидко організувати захисні заходи. Усі верстви нашого суспільства мають бути залучені до профілактичних заходів, аби зупинити поширення цієї хвороби.

Загальнонаціональний карантин та пов'язані з ним обмежувальні заходи стали справжнім викликом як для роботодавців, так і для працівників та їх представників – профспілок та їх об'єднань.

У цей складний час профспілки можуть допомогти зупинити поширення вірусу та захистити права працівників на безпечні і здорові умови праці. Для цього необхідно знати законодавство та мати відповідний інструментарій.

Федерація профспілок України рекомендує членським організаціям ФПУ здійснювати систематичний моніторинг та громадський контроль за дотриманням роботодавцем не лише законодавства про охорону праці, а й за належним проведенням профілактичних та протиепідемічних заходів, забезпеченням працівників засобами індивідуального захисту, антисептичними та дезінфікуючими засобами тощо.

У цьому випуску «Бібліотечки» опубліковано, зокрема, Рекомендації для роботодавців щодо запровадження запобіжних заходів поширення COVID-19 на робочих місцях, Рекомендації щодо основних дій профспілок із захисту безпеки і здоров'я працівників під час карантину та запобігання поширенню коронавірусної хвороби, а також інші корисні поради та посилання.

Рекомендації щодо проведення профілактичних та протиепідемічних заходів на підприємствах, робочих місцях розроблено фахівцями ФПУ за рекомендаціями МОЗ, ВООЗ та Держпраці.

Під час здійснення громадського контролю профспілок за проведенням роботодавцями профілактичних та протиепідемічних заходів рекомендуємо користуватися чек-листом, розробленим фахівцями департаменту охорони праці апарату ФПУ (за зразком анкети Елмері, з фінського досвіду щодо оцінки безпеки робочих місць), що також включено до «Бібліотечки».

1. Необхідна інформація про коронавірус та шляхи інфікування

Основні дані про коронавірус:

Назва вірусу	2019-nCoV (або SARS-CoV-2)
Назва хвороби	COVID-19
Шляхи передачі	Контактний, крапельний
Інкубаційний період	2–14 днів
Вакцина	Наразі не існує
Лікування	Симптоматичне
Симптоми	Гарячка, кашель, ускладнене дихання

У 80% інфікованих хвороба протікає в легкій формі. Не вдається одужати 3–3,5% хворих. Здебільшого, це літні люди з хронічними захворюваннями. Передається вірус переважно контактним шляхом – потрапляє на слизові оболонки носа, очей та рота через руки або інші предмети, наприклад хустинку, рукавички.

Вакцин та ліків від COVID-19 ще не винайшли, але над їх розробкою працюють вчені. Лікування наразі – симптоматичне. Для виявлення хвороби використовують відповідні тести.

Міністерство охорони здоров'я гарантує лікування хворих на COVID-19 коштом держави.

Як відбувається зараження, та хто у зоні ризику?

Наразі відомо, що COVID-19 передається краплинним та контактним шляхами. Вірус не циркулює в повітрі, а передається від людини до людини.

Вірус не здатний переміщатись на далекі відстані, він є тільки в крапельках, які людина видихає під час кашлю чи чхання.

Відстань – це гарантія безпеки. Це фактор переривання епідемічного ланцюга. Тому заразитись неможливо навіть від інфікованої людини, якщо ви знаходитесь на відстані понад 1,5 м.

Найчастіше вірус потрапляє на слизові оболонки носа, очей через руки або інші предмети (хустинку, рукавиці) після торкання до об'єктів (тварин, м'яса, риби, дверних ручок, поручнів), забруднених виділеннями з дихальних шляхів хворого чи інфікованого.

Щоразу, коли хвора людина або носій захворювання COVID-19 кашляє або видихає, виділяються краплі зараженої рідини. Більшість з них потрапляють у навколишнє середовище, на поверхні й предмети, наприклад комп'ютерний або обідній стіл, монітор, телефон тощо.

Скільки вірус живе на поверхнях, і чим можна його вбити?

Вірус може зберігати життєздатність на поверхнях від 3 годин до кількох днів. Конкретні терміни залежать від певних умов. Наприклад, тип поверхні, температура і вологість довколишнього середовища. Тому важливо дезінфікувати поверхні, ручки дверей, техніку тощо.

Люди можуть інфікуватися у таких випадках:

- торкаючись забруднених поверхонь чи предметів, а потім торкаючись очей, носа або рота;
- повітряно-крапельним шляхом від хворого на COVID-19, стоячи на відстані 1 м від інфікованої особи. Іншими словами, COVID-19 поширюється аналогічно грипу.

Симптоми COVID-19

Перебіг захворювання варіює від легкого, що потребує лише ізоляції хворого, до тяжкого, коли хворого необхідно лікувати у відділенні реанімації та інтенсивної терапії. Насторожує те, що існують випадки «носійства» коронавірусу. Тобто є люди, які є його носіями, але самі вони не хворіють. Це створює можливість для тривалої циркуляції вірусу серед людей і загрожує новими спалахами епідемії.

В інфікованої коронавірусом людини розвивається респіраторне захворювання різної тяжкості з такими симптомами:

- кашель
- біль у суглобах та м'язах
- гарячка

- втрата смаку
- ускладнене дихання.

Більшість осіб, які інфіковані COVID-19, відчують легкі симптоми хвороби та з часом одужують. Однак перебіг хвороби може бути більш складним та супроводжуватися ускладненнями, такими як пневмонія. Такі хворі потребують термінової госпіталізації.

Пам'ятайте, що ризик ускладнень захворювання зростає з віком, а саме:

- люди старше 40 років є більш вразливими, ніж люди до 40 років;
- люди з ослабленою імунною системою, із захворюваннями серця або легенів, діабетом також перебувають у групі підвищеного ризику.

2. Зобов'язання роботодавця щодо створення безпечних і здорових умов праці, запровадження запобіжних заходів поширення COVID-19 на робочих місцях

Завдання та обов'язок роботодавця – створити належні, безпечні і здорові умови праці. За це роботодавець несе повну відповідальність згідно з чиним законодавством.

У період запровадження в Україні карантину роботодавець, крім виконання вимог законодавства про охорону праці, повинен ще додатково забезпечити захист життя і здоров'я працівників, запровадити запобіжні заходи поширення COVID-19 на робочих місцях, постійно інформувати працівників про ризики інфікування, а також виконувати, окрім законодавства про охорону праці, норми таких нормативно-правових актів:

- ▶ Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб»;
- ▶ Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» № 530-ІХ від 17.03.2020 (Із змінами, внесеними згідно із законами № 540-ІХ від 30.03.2020 та № 553-ІХ від 13.04.2020) (далі – спеціальний закон);
- ▶ Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» № 1000-ІХ від 06.11.2020;
- ▶ постанови Кабінету Міністрів України від 22 липня 2020 року № 641 «Про встановлення карантину та запровадження посилених протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2»;
- ▶ рішень Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій (далі – Державна комісія ТЕБ і НС);
- ▶ рішень регіональних постійних комісій з питань ТЕБ і НС місцевих державних адміністрацій та міських рад;
- ▶ рекомендацій ВООЗ, МОЗ, Центру громадського здоров'я, Держпраці тощо.

Зокрема, за спеціальним законом та за рішеннями міських комісій з питань ТЕБ і НС надано доручення керівникам установ, організацій та підприємств всіх форм власності:

– за можливості, запровадити дистанційний режим роботи для своїх працівників;

– у разі неможливості запровадження дистанційного режиму роботи або обмеження такої можливості, забезпечити організацію і контроль за своєчасним і повним проведенням профілактичних та протиепідемічних заходів на підприємствах, робочих місцях тощо.

Тобто повну відповідальність щодо забезпечення, організації і контролю за своєчасним і повним проведенням профілактичних та протиепідемічних заходів на підприємствах, робочих місцях, забезпечення працівників засобами індивідуального захисту, антисептичними та дезінфікуючими засобами несе безпосередньо роботодавець.

! Працівники не повинні нести жодних витрат для свого захисту від шкідливих факторів на робочих місцях та під час протиепідемічних заходів!

Крім того, рекомендації щодо виконання відповідних обов'язків для керівників підприємств щодо проведення таких профілактичних та протиепідемічних заходів розміщені на офіційному сайті Міністерства охорони здоров'я України (<https://moz.gov.ua/koronavirus-2019-ncov>).

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» встановлено, що на період запровадження карантину або обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19), роботодавець може доручити працівнику, в тому числі державному службовцю, службовцю органу місцевого самоврядування, виконувати протягом певного періоду роботу, визначену трудовим договором, удома, а також надавати такому працівнику, за його згодою, відпустку.

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» внесено зміни до Кодексу законів про працю України щодо можливості виконання працівником роботи дистанційно та гнучкого режиму роботи.

Отже, всім роботодавцям, незалежно від форми власності, на державному рівні створено умови для максимального забезпечення та використання дистанційної форми праці та (або) гнучкого режиму робочого часу (в тому числі для зменшення скупчення людей), запровадження режиму роботи на умовах скороченого та неповного робочого часу з урахуванням вимог, визначених законодавством.

3. Рекомендації щодо захисту працівників, які переведені на дистанційну форму роботи, від інфікування коронавірусом

1. Зберегти зв'язок працівника з робочим місцем за допомогою засобів мобільного зв'язку телефоном, через мережу інтернет, електронною поштою, а також створення відповідної групи у вайбері тощо.

2. Забезпечити можливість інформування працівників про:

– заходи безпеки під час роботи вдома (організація робочого місця, дезінфекція, миття рук тощо);

– заходи безпеки під час перебування на вулиці (бажано обмежити), в магазині, аптеці, громадському транспорті тощо (застосування масок, дезінфекційних засобів, дотримання безпечної відстані між людьми понад 1,5 м, обмеження кількості пасажирів у транспорті тощо).

Аби дистанційна робота була безпечною і продуктивною, роботодавцю необхідно підготувати наказ про введення в дію Інструкції з охорони праці під час дистанційної (надомної) роботи в умовах карантину.

4. Рекомендації роботодавцям щодо проведення профілактичних заходів з метою недопущення поширення COVID-19 на робочих місцях

Своєчасно запроваджені профілактичні заходи допоможуть зменшити кількість втрачених робочих днів та зупинити або сповільнити поширення COVID-19. Отже, передусім потрібно переконатися, що робочі місця ваших працівників безпечні, чисті та гігієнічні.

Яких заходів вжити, щоб убезпечити працівників від зараження коронавірусом?

- Розробити план захисту поширення коронавірусу відповідно до специфіки вашої установи або підприємства, ознайомити з ним усіх працівників, відповісти на запитання, роздати флаєри тощо.

- Організувати безпечне доправлення працівників до робочих місць автотранспортом установи або підприємства з обов'язковим використанням працівниками засобів захисту та дезінфекції під час подорожі.

- Щоденно проводити дезінфекцію транспортного засобу.

- Запровадити щоденну перевірку температури у працівників (температурний скринінг), а для цього, у разі відсутності штатного медика, призначити відповідальну особу з документальною фіксацією результатів (36,6°C – нормальна, більше 37–37,3 °C – працівники повинні залишатися вдома і самоізолюватися з консультацією сімейного лікаря, 38 °C і більше – невідкладно звернутись до сімейного лікаря, або за медичною допомогою за контактною інформацією, або викликати швидку).

- Не допускати випадків скупчення людей (не більше 10 осіб, максимально припустима кількість осіб може змінюватися відповідно до епідемічної ситуації та рішень місцевої влади).

- Забезпечити відстань між працівниками не менше 1,5 м.

- Щоденно інформувати працівників про стан поширення коронавірусу (офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України: <https://moz.gov.ua/koronavirus-2019-ncov> або сайт Центру громадського здоров'я: <https://www.phc.org.ua/>).

- Забезпечити працівників засобами індивідуального захисту відповідно до вимог законодавства про охорону праці та додатково засобами, передбаченими в складі профілактичних та протиепідемічних заходів, зокрема засобами гігієни, захисними масками, рукавичками, а також засобами дезінфекції (як правильно носити медичну маску та рукавички: <https://bit.ly/2TCbhZN>; відмінності маски від респіратора: <https://bit.ly/34H41IJ>; поради для учнів та батьків щодо немедичних (тканинних) масок: <https://bit.ly/3lrgzU9>).

- Проводити тренінги щодо їх використання, терміну придатності та утилізації.

- Забезпечити регулярне очищення або протирання поверхонь на робочому місці дезінфекційними засобами (наприклад, моніторів, телефонів, клавіатур, стільців, дверних ручок тощо), оскільки брудні поверхні, до яких торкаються співробітники та замовники (споживачі), є одним з основних джерел поширення COVID-19.

- Забезпечити офіс засобами індивідуального одноразового використання: посудом, серветками, дезінфекційними засобами тощо.

- Сприяти регулярному та ретельному миттю рук працівниками, підрядниками і замовниками (споживачами). Працівники мають обробляти руки дезінфекційними спиртовмісними засобами або мити з милом не менше 20 секунд.

- Розмістити диспенсери з дезінфекційними засобами в помітних місцях та подбати про їх регулярне наповнення.

- Надрукувати та розмістити на видному місці в офісі постери про необхідність часто й ретельно мити руки, про інші заходи захисту від інфікування.

- Запровадити чіткий режим провітрювання та прибирання робочих приміщень із засобами дезінфекції. Прибиральниць проінструктувати про заходи безпеки під час використання засобів дезінфекції.

- Передбачити заходи та дії у разі виявлення у працівника підвищеної температури, ознак респіраторного захворювання (нежитю, кашлю, утрудненого дихання тощо), організувати (у разі потреби) безпечне доправлення працівника до медичного закладу або викликати швидку допомогу.

- Працівники, які мають симптоми гострого респіраторного захворювання, мають поінформувати про це свого керівника і залишатися вдома.

- У разі виходу на роботу співробітників, у яких виявлено гостре респіраторне захворювання, їх слід відокремити від інших працівників та негайно відіслати додому. Під час кашлю або чхання такі працівники мають прикривати ніс і рот тканиною або згином ліктя.

- Також варто розмістити плакати, які заохочують залишатися вдома під час хвороби.

5. Рекомендації роботодавцям щодо проведення дезінфекційних заходів з метою недопущення поширення COVID-19 на робочих місцях

Дезінфекція робочої зони виконує одну з найважливіших функцій у профілактиці інфекційних захворювань серед працівників. Від якості дезінфекційних заходів, проведених на робочих місцях, залежить здоров'я і життя багатьох працівників.

Дезінфекція – це комплекс заходів, спрямованих на знищення збудників інфекційних захворювань на об'єктах навколишнього середовища з метою розриву механізму передачі інфекцій, тобто на шляхах їх передачі від джерела інфекції до чутливого організму.

Одним з головних чинників передачі збудників інфекційних захворювань вважаються об'єкти довкілля, на яких можливе їх тривале виживання й накопичення. Для того, щоб розірвати механізм передачі інфекцій, всі потенційно заражені об'єкти довкілля мають підлягати якісному очищенню та дезінфекції.

З метою недопущення поширення COVID-19 на робочих місцях має бути проведена профілактична дезінфекція робочої зони.

Профілактична дезінфекція на робочих місцях

Профілактична дезінфекція проводиться систематично в місцях імовірної присутності джерела збудника інфекції – хворого або «здорового» носія (лікувально-профілактичні установи, харчові виробничі підприємства, готелі, сауни, басейни, заклади громадського харчування, перукарні тощо). Така процедура допомагає запобігти поширенню й накопиченню збудника захворювання в навколишньому середовищі. Її потрібно проводити в місцях загального користування, на об'єктах торгівлі харчовими продуктами, в транспорті й інших місцях.

Для профілактичної дезінфекції використовуються фізичні та хімічні методи. До фізичних методів належить механічне усунення збудників інфекційних хвороб. Вологе прибирання, провітрювання приміщень є найбільш простим та доступним способом запобігання поширенню інфекційних хвороб.

Хімічну дезінфекцію здійснюють дезінфекційними засобами, що згубно діють на збудників інфекційних хвороб.

Дезінфекційні засоби – це спеціальні препарати, призначені для знищення різних збудників інфекційних хвороб, які пройшли державну реєстрацію в Україні та мають відповідне свідоцтво.

Варто зазначити, що такі засоби, як «Білизна», «Доместос» та їм подібні, є миючими, а не дезінфікуючими, і призначені для використання в домашніх умовах. В організованих колективах та місцях масового перебування людей, де є загроза одночасного їх інфікування, необхідно застосувати більш дієві дезінфектанти.

При виборі засобів для проведення дезінфекційних заходів з метою недопущення поширення COVID-19 варто надавати перевагу засобам, в інструкції до яких передбачено знезараження вірусних агентів. Крім того, рекомендується обирати препарати, що не пошкоджують об'єкти обробки,

не мають різкого запаху, є безпечними для користувачів і навколишнього середовища, прості в приготуванні робочих розчинів тощо.

При проведенні профілактичної дезінфекції, зокрема в офісних приміщеннях, дезінфектантами обов'язково мають оброблятися поверхні, до яких часто торкаються багато людей (ручки дверей, спинки стільців, ручки на дверцятах холодильника, стаціонарні телефони та інші об'єкти спільного користування).

У торгових центрах, супермаркетах, вокзалах, автостанціях та інших місцях масового скупчення людей проводиться вологе прибирання всіх приміщень з використанням дезінфекційних засобів не менше 3 разів за зміну з ретельним провітрюванням.

У транспортних засобах дезінфекційну обробку слід проводити після закінчення робочої зміни і висадки пасажирів, а протягом дня – вологе прибирання транспортного засобу. Дезінфекції підлягають: підлога, двері, поруччя, сидіння, кабіна водія; дезінфекцію здійснюють протиранням або зрошенням за допомогою гідропульта або розпилювача рідини. Норми витрат робочого розчину на 1 кв. м вказані в інструкціях до препаратів. Після закінчення дезінфекційної експозиції (витримки) транспортний засіб потрібно провітрити 15 хвилин та ретельно промити водою до зникнення запаху дезінфектанту.

Персонал, який виконує роботи із застосуванням робочих розчинів дезінфікуючих засобів, має бути забезпечений індивідуальними засобами захисту (халат, хустинка/шапочка, одноразові гумові рукавички, респіратор, взуття, що підлягає дезінфекції). Після проведення дезінфекції необхідно зняти гумові рукавички й обробити руки спиртовим антисептиком.

Водіїв транспортних засобів та кондукторів необхідно забезпечити респіраторами та спиртовим антисептиком на зміну (до 12 годин).

Керівники автотранспортних підприємств своїм наказом повинні призначити відповідальних за проведення вологого прибирання приміщень та дезінфекції автотранспорту.

7. Рекомендації роботодавцям щодо підготовки працівників до поїздки або відрядження у разі необхідності, якщо це дозволено в умовах карантину

Перед поїздкою (відрядженням) слід порадити працівникам та підприємцям отримати загальнонаціональні (загальнодержавні) рекомендації щодо протидії поширенню коронавірусу, а також переконатися, що ваша організація, її співробітники мають актуальну інформацію про райони з найбільшими спалахами COVID-19 (інформацію можна отримати за посиланням: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/situation-reports/>).

На основі актуальної інформації ваша організація повинна здійснити оцінку переваг та ризиків, що пов'язані з майбутнім відрядженням ваших працівників.

Намагайтесь не відправляти у відрядження працівників, які належать до категорії найбільш уразливих, у райони, де спостерігаються спалахи коронавірусної хвороби. Йдеться про осіб літнього віку, хворих на цукровий діабет, працівників із захворюванням серця, легенів тощо.

Переконайтеся, що всі особи, які подорожують у регіони, що повідомляють про COVID-19, поінформовані щодо профілактичних заходів від кваліфікованих медичних працівників.

Розгляньте питання про видачу таким працівників невеликих пляшечок (до 100 мл) дезінфікуючих засобів для рук на основі спирту. Це дасть змогу регулярно очищувати руки в дорозі.

Під час поїздки (відрядження) слід заохочувати працівників регулярно мити руки та триматися на відстані не менше 1 м від людей, які кашляють або чхають. Переконайтеся, що працівники знають, як діяти та до кого звертатися при нездужанні під час подорожі.

Нагадайте працівникам про необхідність дотримуватися інструкцій місцевих органів влади під час перебування за кордоном. Наприклад, якщо місцеві органи влади заборонили кудись їхати, необхідно виконати цю вказівку.

Після поїздки (відрядження) працівники, які повернулися з регіону, де велика кількість інфікованих COVID-19, повинні спостерігати за своїм станом протягом 14 днів, зокрема вимірювати температуру тіла двічі на день. За наявності навіть м'якого кашлю або не дуже високої температури (37,3 °C і вище) вони повинні залишатися вдома й самоізолюватися. Це означає уникати близького контакту (1 м чи ближче) з іншими людьми, зокрема з членами родини. Такі особи також повинні зателефонувати до закладу охорони здоров'я або місцевого управління охорони здоров'я та надати детальну інформацію про свій стан здоров'я і недавні подорожі.

8. Як діяти, якщо у вашій організації є хворий на COVID-19?

Подумайте, як визначити працівників, які можуть перебувати в зоні ризику, та підтримайте їх.

Не допускайте випадків дискримінації на робочих місцях.

Повідомте своєму місцевому органу охорони здоров'я, що ви розробляєте план, і вимагайте участі (підтримки) від такого органу.

Розроблений план дій в умовах надзвичайної ситуації допоможе впоратись з іншими подібними ситуаціями, що стосуються захворюваності.

Один із ключових моментів, на якому варто наголосити: працівник повинен триматися подалі від роботи, навіть якщо він має лише легкі симптоми або йому довелося приймати такі ліки, як парацетамол, ібупрофен, що можуть маскувати симптоми.

10. Відповідальність за порушення правил карантину, санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» передбачено відповідальність за порушення правил карантину, санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм. Окрім цього, ним передбачено заборону проведення заходів державного нагляду і контролю на час здійснення заходів, пов'язаних із запобіганням і боротьбою з коронавірусом. Таким чином, Держпраці під час карантину не може здійснювати заходи державного нагляду за додержанням законодавства про охорону праці.

Перевіряти дотримання відповідних вимог у період карантину та штрафувати за порушення карантину в Україні можуть працівники правоохоронних органів (поліцейські), санітарні лікарі і місцеві органи влади.

За інформацією Єдиного порталу органів системи МВС України, працівники правоохоронних органів можуть здійснювати рейди до суб'єктів господарської діяльності (підприємств, роботодавців), в тому числі ТРЦ, кінотеатрів, нічних клубів тощо.

За порушення правил карантину і санітарних норм передбачено адміністративну (штрафи) і кримінальну відповідальність (тюремні ув'язнення).

Адміністративна відповідальність встановлюється Кодексом України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП):

- **стаття 42 КУпАП «За порушення санітарних норм»** передбачає **накладення штрафу для посадових осіб** у розмірі від 6 до 25 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (102–425 грн);

- **частина перша статті 44³ КУпАП «Порушення правил щодо карантину людей, санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм, передбачених Законом України «Про захист населення від інфекційних хвороб», іншими актами законодавства, а також рішень органів місцевого самоврядування з питань боротьби з інфекційними хворобами»** передбачає **накладення штрафу для громадян** від 1 до 2 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 17 тис. до 34 тис. грн); для **посадових осіб** – від 2 до 10 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 34 тис. до 170 тис. грн).

- **частина друга статті 44³ КпАП «За перебування в громадських будинках, спорудах, громадському транспорті під час дії карантину без вдягнутих засобів індивідуального захисту, зокрема респіраторів або захисних масок, що закривають ніс та рот, у тому числі виготовлених самостійно»** передбачає **накладення штрафу** від 10 до 15 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (170–255 грн).

При цьому застосування такого штрафу буде швидким: його накладатиме поліцейський, представник санітарно-епідеміологічної служби чи органів місцевого самоврядування одразу ж на місці. Але такі штрафи не застосовуватимуться до неповнолітніх, а також за неносіння маски на вулиці.

Законом України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» № 1000-ІХ від 06.11.2020 було внесено зміни до статей 219, 221, 222, 236, 255 КУпАП, які визначають повноваження щодо складання протоколів та розгляду справ про адміністративне правопорушення.

Представники поліції, санітарно-епідеміологічної служби й органів місцевого самоврядування можуть на місці накладати штрафи, зокрема на осіб без маски або за маску на підборідді під час перебування у громадському місці.

Кримінальна відповідальність встановлюється Кримінальним кодексом України (далі – ККУ). Так, стаття 325 ККУ за порушення санітарних правил і норм із запобігання інфекційним захворюванням і масовим отруєнням передбачає накладення штрафу від 17 тис. до 51 тис. грн, або до 6 місяців арешту, або обмеження волі до 3 років, або позбавлення волі до 3 років. Якщо ж злочин призвів до загибелі людей чи інших тяжких наслідків, покарання буде найсуворішим: позбавлення волі від 5 до 8 років.

Для того, щоб порушення було саме кримінальним, воно має спричинити поширення хвороби, або бути таким, що «завідомо могло спричинити поширення».

11. Рекомендації щодо дій профспілок із захисту безпеки і здоров'я працівників під час карантину та запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби

Варто звернути увагу на те, що у разі виявлення фактів недотримання роботодавцями основних вимог протиепідемічних заходів, незабезпечення працівників засобами індивідуального захисту, антисептичними та дезінфікуючими засобами цей факт можна фіксувати як виробничу ситуацію, небезпечну для життя чи здоров'я працівників або людей, які їх оточують.

Відповідно до статті 41 Закону України «Про охорону праці» у разі загрози життю або здоров'ю працівників професійні спілки мають право вимагати від роботодавця негайного припинення робіт на робочих місцях, виробничих дільницях, у цехах та інших структурних підрозділах або на підприємствах чи виробництвах фізичних осіб, які відповідно до законодавства використовують найману працю, в цілому на період, необхідний для усунення загрози життю або здоров'ю працівників.

Крім того, необхідно поінформувати працівника про його права, зокрема відповідно до статті 6 Закону України «Про охорону праці», він має право:

– відмовитися від дорученої роботи, якщо утворилася виробнича ситуація, небезпечна для його життя чи здоров'я, або для людей, які його оточують;

– за період простою з таких причин, передбачених частиною другою цієї статті, які виникли не з вини працівника, за ним зберігається середній заробіток;

– розірвати трудовий договір за власним бажанням, якщо роботодавець не виконує вимог законодавства про охорону праці, не дотримується умов колективного договору з цих питань. У такому разі працівнику виплачується вихідна допомога в розмірі, передбаченому колективним договором, але не менше 3-місячного заробітку.

Також варто нагадати, що представники профспілок мають право вносити роботодавцям, державним органам управління і нагляду подання щодо усунення виявлених порушень з питань охорони праці та одержувати від них аргументовану відповідь.

У разі ігнорування роботодавцем вимог профспілок щодо усунення виявлених порушень та неналежного захисту працівників, представники профспілок можуть звертатися до:

- органів місцевого самоврядування;
- голів міських комісій з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій;
- місцевих правоохоронних органів, які здійснюють державний контроль за дотриманням умов карантину та виконанням відповідних протиепідемічних заходів, мають право складати відповідні протоколи про порушення та притягати винних осіб до відповідальності;
- санітарно-епідеміологічної служби;
- територіальних управлінь Держпраці для подальшого реагування.

ДОДАТКИ

Додаток 1

ЛИСТІВКА

«БЕЗПЕКА НА РОБОЧОМУ МІСЦІ

(для запобігання захворюванню на COVID-19)»

1. Уникайте скупчення людей під час подорожі до роботи та на робочому місці

- За можливості не користуйтеся громадським транспортом.
- У разі перебування на зупинках громадського транспорту дотримуйтесь безпечної відстані між людьми не менше 1,5 м.
- У разі перебування у громадському транспорті використовуйте захисну маску, тримайтеся на відстані не менше 1 м від людей, особливо тих, які кашляють або чхають, користуйтеся антисептиком для рук на основі спирту та вологими серветками.
- Не відвідуйте масові заходи і не перебувайте в місцях скупчення людей (не більше 10 осіб, а на робочих місцях в одному приміщенні – одна особа на 10 кв. м).
- Під час переміщення підприємством та безпосередньо на робочому місці дотримуйтесь безпечної відстані між працівниками не менше 1,5 м.

2. Дотримуйтесь правил гігієни

- Уникайте рукоштовтання, використовуйте інші безконтактні способи вітання.
- Уникайте тісного контакту з усіма, хто кашляє або має інші ознаки респіраторних захворювань.
- Кашляйте і чхайте в лікоть, або прикривайте ніс і рід тканиною, серветкою, захисною маскою, і в жодному разі – в долоні або повітря.
- Викидайте використані засоби в окремий контейнер для сміття, після чого ретельно мийте руки.
- Обробляйте руки антисептиком на основі спирту.
- Не торкайтесь свого обличчя, очей, носа і рота брудними руками, поки їх не помієте.

3. Часто мийте руки

- Регулярно і ретельно мийте руки з милом, принаймні не менше 20 секунд.
- Якщо немає можливості помити руки, їх потрібно обробити дезінфікуючими засобами на основі 60–95% спирту, втираючи в усю поверхню до їх висихання, або носити захисні рукавички.
- Мийте руки або обробляйте їх дезінфікуючими засобами щоразу, коли стикаєтесь із поверхнями. У разі помітного забруднення обов'язкове ретельне миття рук з милом.

4. Регулярно провітрюйте приміщення

- Робіть регулярні технічні перерви для провітрювання або вентиляції.
- Регулярно відкривайте вікна (бажано через кожні 2 хвилини, за можливості) або вмикайте кондиціонер, не допускаючи перебування на протягах.

5. Регулярно проводьте дезінфекцію предметів та поверхонь

- Потрібно щоденно, не рідше, ніж кожні 2 години дезінфікувати всі предмети і поверхні, до яких ви часто торкаєтесь.
- Регулярно протирайте дезінфекційними засобами дверні ручки, стільці, столи, монітори, телефони, клавіатури.
- Перед вибором і застосуванням дезінфекційних засобів уважно прочитайте інструкцію виробника про їх призначення та безпечне використання.
- Пам'ятайте про безпеку, коли стикаєтесь з поверхнями, та термін живучості коронавірусу на різних поверхнях!

6. Використовуйте захисні маски та інші засоби індивідуального захисту (ЗІЗ) за призначенням

- Використовуйте ЗІЗ відповідно до вимог законодавства про охорону праці та їх інструкції.
- Використовуйте ЗІЗ або інший одяг з довгими рукавами.
- Сховайте волосся під захисну шапочку, хустинку, не вдягайте каблучки, сережки, браслети.
- Користуйтеся засобами гігієни, захисними масками, респіраторами, окулярами, рукавичками з дотриманням рекомендацій щодо їх ступеня захисту, терміну придатності та належної утилізації.
- Замінюйте захисні маски залежно від ступеня їх захисту (через кожні 2 години, або у разі вологості, або в термін, зазначений в інструкції виробника).

7. Використовуйте тільки індивідуальні предмети під час прийому їжі та пиття

- У крамницях або буфетах підприємства купувати їжу можна тільки в упаковці.
- Не споживайте сирих чи недостатньо термічно оброблених продуктів тваринного походження.
- Не користуйтеся посудом, чашками, рушниками та іншими предметами спільно чи одночасно з іншими людьми. Після використання цих предметів їх слід обробити мийними засобами та ізолювати в закритій тарі.
- Напої (вода, соки, молоко тощо) слід вживати у бутильованому або пакетованому вигляді. Не можна користуватися з однієї тари разом з іншими людьми.

8. Щодня стежте за станом свого здоров'я

- Двічі на день вимірюйте температуру тіла перед виходом на роботу та після повернення додому.
- Залишайтеся вдома у разі погіршення самопочуття та появи ознак респіраторних захворювань: підвищеної температури, нежитю, кашлю, утруднення дихання тощо.

- При перших проявах ознак респіраторних захворювань на робочому місці негайно повідомте своєму безпосередньому керівнику та сімейному лікарю.

- При температурі більше 37,3 °С необхідно самоізолюватися та проконсультуватися у сімейного лікаря.

- При температурі 38 °С і вище слід невідкладно звернутись до сімейного лікаря, або за медичною допомогою за контактною інформацією, або викликати швидку допомогу.

- Дотримуйтесь заходів захисту після повернення додому.

Додаток 2

ЛИСТІВКА

«ЗНАЙ І ЗАХИЩАЙ СВОЇ ПРАВА НА БЕЗПЕЧНУ ПРАЦЮ

(для запобігання захворюванню на COVID-19)»

Вимагай від роботодавця:

- розробити та виконувати План профілактичних та протиепідемічних заходів щодо захисту працівників від коронавірусу;

- забезпечити працівників засобами гігієни, індивідуального та колективного захисту, зокрема захисними масками, рукавичками, дезінфікуючими засобами тощо;

- проводити навчання персоналу, тренінги щодо їх використання та терміну придатності та утилізації;

- проводити щоденний моніторинг стану здоров'я працівників;

- щоденно інформувати працівників про стан поширення коронавірусу у вашому регіоні та заходи щодо захисту працівників вашого підприємства.

Пам'ятай: працівники не повинні нести жодних витрат для свого захисту від шкідливих факторів на робочих місцях та під час протиепідемічних заходів!

Повну відповідальність за своєчасним і достатнім проведенням профілактичних та протиепідемічних заходів на підприємствах, робочих місцях, забезпечення працівників засобами індивідуального захисту, антисептичними та дезінфікуючими засобами несе безпосередньо роботодавець.

Законодавством передбачено відповідальність:

– за порушення карантину:

- *штраф для громадян від 17 тис. до 34 тис. грн;*

- *штраф для посадових осіб (роботодавця) від 34 тис. до 170 тис. грн.*

– за порушення санітарних правил та норм щодо запобігання інфекційним захворюванням:

- *штраф від 17 тис. до 51 тис. грн;*

- *арешт до 6 місяців;*

- *обмеження або позбавлення волі до 3 років;*

- *якщо дії спричинили загибель людей – позбавлення волі на 5–8 років.*

Зверніть увагу! У разі виявлення фактів недотримання роботодавцем основних вимог протиепідемічних заходів, незабезпечення працівників засобами індивідуального захисту, антисептичними та дезінфікуючими засобами цей факт можна фіксувати як виробничу ситуацію, небезпечну для життя чи здоров'я працівників, або для людей, які їх оточують.

Ви маєте право (стаття 6 Закону України «Про охорону праці):

– відмовитися від дорученої роботи, якщо утворилася виробнича ситуація, небезпечна для вашого життя чи здоров'я, або для людей, які вас оточують;

– вимагати від роботодавця негайного припинення робіт на робочих місцях на період, необхідний для усунення загрози життю чи здоров'ю працівників;

– отримувати середній заробіток за період простою внаслідок такої ситуації до її усунення;

– розірвати трудовий договір за власним бажанням, якщо роботодавець не виконує законодавства про охорону праці, не дотримується умов колективного договору з цих питань. У такому разі працівнику виплачується вихідна допомога в розмірі, передбаченому колективним договором, але не менше 3-місячного заробітку.

У разі бездіяльності роботодавця або ігнорування вимог працівників щодо їх захисту, недостатнього виконання профілактичних та протиепідемічних заходів звертайтеся по допомогу до своєї профспілки!

Профспілка знає, як тебе захистити!

ЧЕК-ЛИСТ ПРОФСПІЛКОВОГО КОНТРОЛЮ

за належним захистом життя і здоров'я працівників під час проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)

Підприємство: _____

Дата: _____

Робоче місце: _____

Склав: представник профспілки _____ « _____ » _____ 2020 року

№ з/п	Об'єкти контролю	Так	Ні	Не потребує застосування	Примітки
1.	Безпечне доправлення працівників до підприємства:				
	• організовано безпечне доправлення працівників до робочих місць автотранспортом установи або підприємства (не більше 10 осіб);				
	• під час подорожі автотранспортні засоби щоденно забезпечуються засобами дезінфекції для рук водія та пасажирів;				
	• усі пасажирів та водій забезпечені засобами захисту (масками, окулярами, рукавичками, у разі необхідності);				
	• у пунктах посадки до автотранспорту проводиться щоденний замір температури та опитування про самопочуття;				
	• автотранспортні засоби забезпечені необхідними аптечками домедичної допомоги з додатковою комплектацією необхідними протиепідемічними засобами;				
	• щоденно проводиться дезінфекція транспортного засобу				
2.	Перед початком роботи:				
2.1	• не допускається скупчення людей (не більше 10 осіб);				
2.2	• на робочих місцях в одному приміщенні розміщено не більше 1 особи на 10 кв. м;				
2.3	• під час переміщення підприємством та безпосереднього виконання роботи забезпечено відстань між працівниками не менше 1,5 м				
2.4	Запроваджено щоденну перевірку температури у працівників з відповідною фіксацією (у разі відсутності штатного медика, призначається відповідальна особа з документальною фіксацією результатів (36,6°C – нормальна, більше 37,3°C – працівники повинні залишитися вдома і самоізолюватися з консультацією сімейного лікаря, 38°C і більше – невідкладно звернутись до сімейного лікаря або за медичною допомогою за контактною інформацією або викликати швидку допомогу);				

3.	Загальні організаційні та інформаційні заходи				
3.1	На підприємстві розроблено план захисту від поширення коронавірусу відповідно до специфіки установи або підприємства, затверджений наказом та доведений до відома всіх працівників				
3.2	Інформування працівників щодо запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) відбувається на регулярній основі шляхом оповіщення, розміщення постерів, плакатів по всьому підприємству та у структурних підрозділах, об'яв тощо				
3.3	Визначено категорії працівників, які можуть перебувати в зоні підвищеного ризику інфікування (<i>працівники пенсійного віку, віком понад 40 років, люди з ослабленою імунною системою, із захворюваннями серця або легенів, діабетом, іншими хронічними недугами</i>). Вони максимально переведені на дистанційний режим роботи або для них запроваджено додаткові заходи безпеки (<i>посилений контроль їх стану протягом робочої зміни, додаткові перерви, скорочений робочий день, виконання більш легкої роботи тощо</i>)				
3.4	Розроблено Протокол дій у разі виявлення у працівника підвищеної температури, ознак респіраторних захворювань (нежитю, кашлю, утруднення дихання тощо), організація безпечної доставки працівника до медичного закладу тощо				
3.5	На кожному робочому місці розміщена інформація щодо алгоритму дій працівника у разі погіршення самопочуття, підвищеної температури, ознак респіраторних захворювань (нежиттю, кашлю, утруднення дихання тощо)				
3.6	Щоденно відбувається інформування працівників про стан поширення коронавірусу (за інформацією на офіційному сайті Міністерства охорони здоров'я України (https://moz.gov.ua/koronavirus-2019-ncov , або Центру громадського здоров'я https://www.phc.org.ua/); шляхом оповіщення, розміщення постерів, плакатів, об'яв тощо)				
4.	Під час роботи або виробничого процесу				
4.1.	Працівники забезпечені та правильно використовують засоби індивідуального захисту відповідно до вимог законодавства про охорону праці та додатково засобами, передбаченими у складі профілак-тичних та протиепідемічних заходів (<i>обираємо за призначенням та специфікою виконуваної роботи</i>):				
	– захист голови (відповідно до норм безпеки праці – каски, інші засоби гігієни – шапочки, хустинки тощо)				
	– захист очей та обличчя (окуляри, захисні щитки тощо)				
	– захист органів дихання (маски, респіратори тощо)				

	– захист органів слуху (<i>вушні затички, навушники тощо</i>)				
	– захист рук (<i>одноразові рукавички, рукавиці тощо</i>)				
	– спецодяг (<i>костюми, халати, комбінезони, захисні костюми тощо</i>)				
	– захист ніг (<i>спецвзуття, бахіли тощо</i>)				
4.2	Із працівниками регулярно проводяться інструктажі та тренінги щодо належного та безпечного використання ЗІЗ, термінів їх придатності та утилізації (документально фіксується)				
5.	Порядок, чистота, миття рук та дезінфекція				
5.1	Робочі поверхні регулярно обробляються дезінфекційними засобами не менш ніж тричі за робочу зміну (<i>наприклад, верстати, полицки та стелажі, столи, монітори, телефони, клавіатури тощо</i>)				
5.2.	Сміттєві контейнери Сміттєві контейнери не переповнені, одноразові засоби захисту правильно утилізуються в окремому закритому контейнері, забезпечено їх безконтактну утилізацію				
5.3	Підлога чиста, в належному безпечному стані для пересування людей та транспортування вантажів				
5.4	Прибирання робочих приміщень із засобами дезінфекції проводиться на регулярній основі не менш ніж тричі за робочу зміну				
5.5	Прибиральниць та інших працівників забезпечено засобами захисту та проінструктовано про заходи безпеки під час використання засобів дезінфекції				
6.	Миття та дезінфекція рук, а також інші санітарно-гігієнічні заходи				
6.1	Санітарно-побутові приміщення в належному стані, відповідають санітарно-гігієнічним нормам				
	Прибирання санітарно-побутових приміщень проводиться із засобами дезінфекції на регулярній основі (не менш ніж тричі за робочу зміну):				
	– диспенсери з дезінфекційними засобами розміщені в помітних місцях, вбиральнях та регулярно замінюються чи заповнюються				
	– диспенсери з мийними засобами розміщені у вбиральнях та регулярно замінюються чи заповнюються				
	– працівники, підрядники і замовники (споживачі) регулярно та ретельно мють руки				

7.	Чистота повітря Чистота повітря на належному рівні, на робочих місцях немає пилу, волокон, газів, диму і біологічних подразників (у кількості не більш ніж 10% від визнаних шкідливими концентрацій)				
7.1.	Запроваджено чіткий режим провітрювання або кондиціонування повітря, проводиться не менш ніж через кожні 2 години та не створює протягів				
8	Температурний режим та вологість повітря Температурний режим вважається належним у разі, якщо температура відповідає специфіці або виду роботи (легкі роботи 21–25°C, середні 17–21°C, важкі роботи 12–17°C)				
8.1	Вологість повітря належна				
9.	Проходи та проїзди Проходи належним чином розраховані, позначені, пішохідні доріжки відокремлені від транспортних. На шляхах їх переміщення немає жодних предметів. Транспортні проїзди чітко відокремлені, позначені шляхи пересування (для цього можуть бути використані фарба, огорожі та дорожні знаки)				
10.	Можливості для порятунку і надання першої допомоги				
10.1	Аптечки для надання домедичної допомоги є в наявності, укомплектовані, доступні, є позначення, де вони знаходяться, на кожному робочому місці або декількох робочих місцях в одному робочому приміщенні				
10.2	Засоби порятунку і надання домедичної допомоги, а також інші аварійні засоби в наявності і в належному стані. Їх потреба визначається відповідно до процесу роботи та умов праці				
10.3.	Протипожежні засоби є в наявності, мають необхідні позначення, можуть бути легко використані, підходи до них вільні				
10.4	Шляхи евакуації Евакуаційні маршрути є вільними і мають чіткі позначення. Інформаційні знаки видимі з робочого місця, в тому числі при вимкненому світлі				
	Всього:				

$$\text{Індекс рівня безпеки та захисту працівників} = \frac{\text{пункти "так"}}{\text{пункти "так"} + \text{пункти "ні"}} \times 100\%$$

Інформаційний лист щодо COVID-19 (за інформацією ВООЗ)

30 січня 2020 року Всесвітньою організацією охорони здоров'я (далі – ВООЗ) оголошено надзвичайний стан у галузі охорони здоров'я міжнародного рівня у зв'язку із спалахом нової коронавірусної хвороби в провінції Хубей (Китай) та оскільки захворювання має високий ризик поширення на інші країни світу.

11 березня 2020 року ВООЗ оголосила, що епідемія коронавірусу переросла у пандемію, тобто набула світового поширення.

За інформацією ВООЗ, коронавірусна хвороба 2019 (COVID-19) – це інфекція дихальних шляхів, спричинена новим коронавірусом, який уперше було виявлено у Вухані (Китай), у грудні 2019 року.

Хоча в більшості людей із COVID-19 розвивається лише легка або неускладнена форми захворювання, приблизно 14% мають тяжку форму й потребують госпіталізації та кисневої підтримки, а 5% – переведення до відділення інтенсивної терапії. У важких випадках COVID-19 може ускладнюватися гострим респіраторним дистрес-синдромом (ГРДС), сепсисом і септичним шоком, поліорганною недостатністю, включаючи гостре ушкодження нирок і серця.

COVID-19

Зоонозна інфекція

Коронавірусну хворобу 2019 (COVID-19) викликає новий коронавірус (SARS-CoV-2 або вірусом COVID-19), що генетично найбільш подібний до коронавірусу ТГРС (SARS).

Випадки

- Про перші випадки в Китаї було повідомлено в грудні 2019 року, SARS-CoV-2 було ідентифіковано на початку січня 2020 року.

- З того часу про випадки повідомили практично всі країни, і 30 січня ВООЗ оголосила пандемію та надзвичайну ситуацію в сфері громадського здоров'я міжнародного значення.

- Останні епідеміологічні дані та показники кількості випадків доступні в доповідях ВООЗ щодо ситуації з COVID-19, які можна знайти за посиланням:

<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/situation-reports>

- Останні технічні рекомендації можна знайти за посиланням:

<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance>

Передача

- Вірус COVID-19 – це зоонозний вірус, тобто він може передаватися між тваринами та людьми.

- Вірус COVID-19 поширюється між людьми переважно через вдихання респіраторних крапель від кашлю чи чхання, але також може передаватися через фоміти / у контактний спосіб.

- Внутрішньо лікарняна передача може відбуватися, якщо не застосовуються належні заходи з профілактики та контролю інфекції, включаючи використання засобів індивідуального захисту під час тісного контакту з інфікованими особами.

- Інкубаційний період в середньому становить приблизно 5–6 днів (діапазон: від 1 до 14 днів). Період інфекційності не визначено, але це може бути 24–48 годин до появи симптомів, при цьому високі рівні кількості вірусу виявляють у верхніх дихальних шляхах на початку перебігу захворювання. Вірус продовжують виявляти в верхніх та нижніх дихальних шляхах за допомогою ПЛР протягом декількох днів після зникнення симптомів.

- Роль безсимптомної інфекції в передачі є незрозумілою, але про неї ідеться в звітах про випадки, та, як вважається, вона відповідальна за меншу частину загальних випадків передачі людини від людини.

- Процедури з утворенням аерозолів становлять додатковий ризик у лікувальних установах, вимагаючи вищого рівня захисту органів дихання.

Клінічні ознаки

- Клінічні ознаки варіюються від слабо вираженої ГРІ до, в деяких випадках, ВГРІ з прогресуючою органною недостатністю, сепсисом (10–20%) та ГРДС (3–5%). Деякі країни повідомляють про загальний коефіцієнт летальності серед випадків (КЛВ) в межах 1–6%.

- Згідно з даними з Китаю, приблизно 80% людей матимуть легкий (40%) чи помірний (40%) перебіг захворювання й одужають. Захворювання помірного ступеня включатиме легку форму пневмонії.

- Тяжчі форми захворювання та вищі рівні КЛВ спостерігаються у людей старшого віку (старших за 60 років) та тих, хто має хронічні захворювання, при цьому клінічне погіршення стану відбувається приблизно на 7 день хвороби. Діти, як правило, мають легку форму захворювання.

- Найпоширеніші клінічні ознаки включають підвищення температури, кашель, нездужання та задишку.

- За результатами рентгенографії та КТ грудної клітки найчастіше повідомляють про такі ознаки, як двосторонні інфільтрати й ущільнення за типом матового скла, при цьому в аналізах крові часто спостерігається лімфопенія.

Лікування

- Специфічної вакцини або лікування проти COVID-19 поки ще немає, але клінічні дослідження тривають.

- Оптимізоване надання підтримуючої допомоги є основою лікування, при цьому додаткова киснева терапія потрібна до 20% інфікованих пацієнтів (тяжка форма захворювання).

- Основним завданням є раннє розпізнавання осіб, які мають тяжку форму захворювання (або піддаються їй ризику), а також доступ до втручань, необхідних у критичних випадках.

- Важливі діагностика та лікування супутніх інфекцій (наприклад, респіраторних вірусних і вторинних бактеріальних інфекцій), а також тестування на предмет інших ендемічних захворювань, які можуть спричинити недиференційоване фебрильне захворювання, наприклад малярію.

- Виписують з лікарень, як правило, після клінічного одужання та двох негативних ПЛР-мазків, узятих з інтервалом > 24 годин.

Профілактика COVID-19

- Для всіх людей основними профілактичними заходами є правильна техніка миття рук, гігієна дихання, соціальна дистанція й обмеження контакту з особами, що мають симптоми.

- У закладах охорони здоров'я необхідні посилені заходи профілактики та контролю інфекцій, включаючи відповідне використання засобів індивідуального захисту (халат, рукавички, медична маска, захист для очей), і додатковий захист від часток, присутніх у повітрі (N95/FFP2/3 за ПУА), при виконанні процедур з утворенням аерозолю.

- Рекомендації ВООЗ для громадськості та професійної спільноти можна знайти за посиланням: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>

Нормативно-правова база з питань протидії поширенню COVID-19

(законодавчі та інші нормативно-правові акти, офіційні рішення та документи, видані ВРУ, Урядом, МОЗ, рішення Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій)

1. Закони України:

- Закон України «Про захист населення від інфекційних хвороб»
- Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» № 530-ІХ від 17.03.2020 *(із змінами, внесеними згідно із законами № 540-ІХ від 30.03.2020 № 553-ІХ від 13.04.2020)*
- Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби» (COVID-19) № 540-ІХ від 30.03.2020 *(із змінами, внесеними згідно із Законом № 725-ІХ від 18.06.2020)*
- Закон України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» № 1000-ІХ від 06.11.2020

2. Постанови Кабінету Міністрів України:

- Постанова Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 року № 211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» *(із змінами згідно з постановами КМУ № 215 від 16.03.2020, № 239 від 25.03.2020, № 241 від 29.03.2020, № 242 від 20.03.2020, № 255 від 02.04.2020, № 262 від 08.04.2020, № 284 від 15.04.2020, № 291 від 22.04.2020, № 313 від 29.04.2020, № 332 від 04.05.2020, № 343 від 04.05.2020, № 377 від 14.05.2020, № 392 від 20.05.2020, № 641 від 22.07.2020, № 760 від 26.08.2020, № 956 від 13.10.2020, № 1100 від 11.11.2020)*
- Постанова Кабінету Міністрів України від 20 травня 2020 року № 392 «Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2»
- Постанова Кабінету Міністрів України від 22 липня 2020 року № 641 «Про встановлення карантину та запровадження посилених протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2»

3. Накази Міністерства охорони здоров'я України:

– Наказ МОЗ України від 02.04.2020 № 762 «Про затвердження протоколу «Надання медичної допомоги для лікування коронавірусної хвороби (COVID-19)»

– Наказ МОЗ України від 13.03.2020 № 663 «Про оптимізацію заходів щодо недопущення занесення і поширення на території України випадків COVID-19»

– Наказ МОЗ України від 23.04.2020 № 953 «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 28 березня 2020 року № 722»

– Наказ МОЗ України від 03.08.2020 № 1777 «Про затвердження Заходів та Засобів щодо упередження інфікування при проведенні догляду за пацієнтами»

4. Рішення Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій:

– Рішення про встановлення рівнів епідемічної небезпеки поширення COVID-19

– рішення Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій від 10 березня 2020 року:

Про створення Штабу

✓ Rozporiadzhennia № 1 vid 26.03.2020.pdf

✓ 23 розпорядження про створення регіональних штабів

Про організацію заходів проти поширення COVID-19

✓ Rozporiadzhennia № 2 vid 26.03.2020.pdf

Про поліпшення умов праці осіб, що протидіють поширенню COVID-19

✓ Rozporiadzhennia № 3 vid 27.03.202.pdf

Про поховання померлих від коронавірусної хвороби

✓ Rozporiadzhennia № 6 vid 27.03.2020.pdf

Про тимчасові пункти приймання та сортування хворих на COVID-19

✓ Rozporiadzhennia № 9 vid 29.03.2020.pdf

✓ Rozporiadzhennia № 24 vid 15.04.2020.pdf

Про звернення хворих на COVID-19 у ЗОЗ

✓ Rozporiadzhennia № 11 vid 30.03.2020.pdf

Про надання оперативної інформації

✓ Rozporiadzhennia № 12 vid 31.03.2020.pdf

Про збір даних щодо забезпеченості ЗОЗ

✓ Rozporiadzhennia № 13 vid 02.04.2020.pdf

Методичні рекомендації про створення КПП

✓ Rozporiadzhennia № 17 vid 04.04.2020.pdf

Про затвердження складу комісій

✓ Rozporiadzhennia № 18 vid 04.04.2020.pdf

Про протиепідемічні заходи в місцях спільного проживання

✓ Rozporiadzhennia № 27 vid 30.04.2020

Про надання оперативної інформації

✓ Rozporiadzhennia 39 vid 26.06.2020

Щодо організації моніторингу тестування осіб на COVID-19

✓ Rozporiadzhennia № 41 vid 30.06.2020

Про внесення змін до Переліку закладів охорони здоров'я, що визначені для госпіталізації пацієнтів з гострою респіраторною хворобою COVID-19

✓ Rozporiadzhennia № 46 vid 09.07.2020

✓ Dodatok do rozporiadzhennia № 46 vid 09.07.2020

Додаток 5

Корисні контакти і посилання

- **Всесвітня організація охорони здоров'я:** World Health Organization
- **Рекомендації ВООЗ** для громадськості та професійної спільноти: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>
- **Офіційний інформаційний портал Кабінету Міністрів України «Коронавірус в Україні»:** <https://covid19.gov.ua/>
Урядова гаряча лінія: 15-45
- **Міністерство охорони здоров'я України:** <https://moz.gov.ua/> та актуальна інформація та поради: <https://moz.gov.ua/koronavirus-2019-ncov>
Контакт-центр МОЗ з питань COVID-19: 0 800 60 20 19
- **Центр громадського здоров'я:** <https://www.phc.org.ua/>
Гаряча лінія ЦГЗ: 0 800 505 840
На сторінці Центру громадського здоров'я у Фейсбук розміщено тимчасові рекомендації Центру з контролю й профілактики захворювань США (Centers for Disease Control and Prevention (CDC) – для підприємств і роботодавців щодо реагування на коронавірусну інфекцію COVID-19.
- **Національна служба здоров'я:** <https://nszu.gov.ua/>
Довідкова служба НСЗУ: 16-77
- **сторінка Держпраці:** <http://dsp.gov.ua/>
- **Актуальна інформація:**
 - Рекомендації для роботодавців щодо запровадження запобіжних заходів поширення COVID-19 на робочих місцях: <http://dsp.gov.ua/main-news/rekomendatsii-vooz-shchodo-zaprovadzhennia-zapobizhnykh-zakhodiv-rozprovsiudzhennia-covid-19-na-robochykh-mistsiakh-pratsivnykiv/>;
 - Права працівників під час оголошення карантинних заходів: <http://dsp.gov.ua/main-news/prava-pratsivnykiv-pid-chas-oholoshennia-karantynnykh-zakhodiv/>;
 - Роз'яснення щодо розслідування випадків ГРВІ (коронавірусної інфекції) COVID-19 у медичних та інших працівників, що пов'язані з вико-

нанням професійних обов'язків в умовах підвищеного ризику зараження на COVID-19: <http://dsp.gov.ua/roz-iasnennia-shchodo-rozsliduvannia-vypadkiv-hrvi-koronavirusnoi-infektsii-covid-19-u-medychnykh-ta-inshykh-pratsivnykiv-shchopov-iazani-z-vykonanniam-profesiinykh-obov-iazkiv-v-umovakh-pidvyscheno/>

– Рекомендації Держпраці для роботодавців щодо проведення дезінфекційних заходів з метою недопущення поширення випадків COVID-19 на робочих місцях

– Роз'яснення Держпраці: як роботодавцю організувати безпечні умови праці водіям під час карантину

– **МОП: «COVID-19: поради з безпеки і здоров'я на роботі – tips on OSH measures/COVID-19»:** https://www.ilo.org/budapest/what-we-do/projects/declared-work-ukraine/WCMS_744288/lang--en/index.htm

Тут ви знайдете поради щодо заходів з безпеки і здоров'я на роботі для запобігання поширенню COVID-19, які пристосовано до особливостей конкретних галузей або ж професій. Розроблено Міністерством праці Франції у співпраці з іншими органами. Перекладено на українську мову за підтримки Проєкту ЄС – МОП «На шляху до безпечної, здорової та задекларованої праці в Україні».

– COVID-19 і робота сезонних працівників:

1. COVID-19 і робота в сільському господарстві	14. COVID-19 і роздрібна торгівля
2. COVID-19 і робота в хлібній лавці	15. COVID-19 і СТО
3. COVID-19 і ремонтні роботи	16. COVID-19 і служба охорони
4. COVID-19 і робота з кіньми	17. COVID-19 і тваринництво
5. COVID-19 і торговельні точки	18. COVID-19 і бойня
6. COVID-19 і драйв-кафе, магазини	19. COVID-19 і сільгоспроботи
7. COVID-19 і городництво (теплиці, відкритий ґрунт)	20. COVID-19 і сантехнічні роботи
8. COVID-19 і АЗС	21. COVID-19 і технічне обслуговування
9. COVID-19 і готелі – робота адміністратора	22. COVID-19 і салон хімчистки
10. COVID-19 і готелі – робота покоївки	23. COVID-19 і вивезення сміття
11. COVID-19 і громадське харчування, страви на винос	24. COVID-19 і кол-центр
12. COVID-19 і робота на касі	25. COVID-19 і парки, зелені зони
13. COVID-19 і робота водія-експедитора	26. COVID-19 і ритуальна служба

Відео

Як захиститися від коронавірусу: https://www.youtube.com/watch?time_continue=34&v=EmMD0qkUFPs&feature=emb_logo

Про коронавірус: https://www.youtube.com/watch?time_continue=45&v=2NOzH9dopyl&feature=emb_logo

Що наразі відомо про COVID-19: <https://www.youtube.com/watch?v=t6Cz0WfHgVY>
https://public.tableau.com/profile/publicviz#!/vizhome/monitor_15841091301660/sheet0
<https://racurs.ua/ua/n135223-ukrزالiznycya-poverne-povnu-vartist-kvytkiv-naskasovani-cherez-koronavirus-mijnarodni-potyagy.html>

Зразок наказу про затвердження профілактичних заходів для запобігання захворюванню на COVID-19 працівників підприємства

Товариство з обмеженою відповідальністю «Промінь»

НАКАЗ

19.03.2020

м. Київ

№ 29

Про затвердження профілактичних заходів для запобігання захворюванню на COVID-19 працівників підприємства

Відповідно до Рекомендацій для роботодавців щодо запровадження запобіжних заходів розповсюдження COVID-19 на робочих місцях, наданих Держпраці від 10.03.2020, та з урахуванням постанов КМУ «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої корона вірусом SARS-CoV-2» від 11.03.2020 № 211 та «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 р. № 211» від 16.03.2020 № 215

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити «Профілактичні заходи для запобігання захворюванню на COVID-19 працівників підприємства» (далі – Профілактичні заходи).
2. Керівникам структурних підрозділів до 21.03.2020 визначити працівників, які бажають йти у відпустку (щорічну оплачувану або без збереження заробітної плати) або виконувати роботу дистанційно, та подати списки таких осіб до служби кадрів.
3. Службі кадрів до 22.03.2020 підготувати наказ про надання відпустки (щорічної оплачуваної або без збереження заробітної плати) та переведення на дистанційне виконання роботи працівників, які надали на це згоду.
4. Ознайомити з цим наказом усіх керівників структурних підрозділів під особистий підпис.
5. Контроль за виконанням Профілактичних заходів покласти на заступника керівника Шпеніка В. І.

Директор

_____ (підпис)

_____ (ініціали та прізвище)

Із наказом ознайомлені:

Заступник керівника

_____ (підпис)

_____ (ініціали та прізвище)

Зразок плану профілактичних заходів для запобігання захворюванню на COVID-19 працівників підприємства

Додаток до наказу
товариства з обмеженою
відповідальністю «Промінь»
від 19.03.2020 № 29

План профілактичних заходів для запобігання захворюванню на COVID-19 працівників підприємства

№ з/п	Профілактичні заходи	Відповідальний за виконання	Строк виконання
1	<i>Ізолювати працівників від впливу коронавірусної інфекції</i>		
1.1	З урахуванням виробничої необхідності надати можливість працівникам на час карантину піти у відпустку без збереження зарплати або взяти щорічну оплачувану відпустку	Керівники структурних підрозділів	На період карантину
1.2	За можливості доручити працівникам виконувати роботу дистанційно ¹		
1.3	Із працівниками, які виконуватимуть роботу дистанційно, провести позаплановий інструктаж з охорони праці		
2	<i>Забезпечити чистоту робочих місць працівників</i>		
2.1	Придбати дезінфекційні засоби	Керівник служби постачання	21.03.2020
2.2	Забезпечити гігієнічну обробку робочих поверхонь: дверних ручок, столів, поручнів, обладнання, клавіатур комп'ютерів, телефонів тощо	Керівники структурних підрозділів	Щодня під час карантину
3	<i>Забезпечити працівникам можливість мити та дезінфікувати руки</i>		
3.1	Забезпечити умивальники мийними засобами	Керівники структурних підрозділів	Постійно
3.2	Установити диспенсери з дезінфекційними засобами біля робочих місць		22.03.2020
3.3	Заправляти або замінювати диспенсери з дезінфекційними засобами		Щодня
3.4	Розмістити постери (плакати) на видних місцях, що рекламують миття рук		22.03.2020
4	<i>Мінімізувати поширення вірусної інфекції</i>		
4.1	Забезпечити регулярне провітрювання робочих приміщень	Керівники структурних підрозділів	Постійно
4.2	Забезпечити всі структурні підрозділи масками чи респіраторами. Контролювати, щоб їх застосовували працівники, в яких нежить, кашель ²		22.03.2020
4.3	Установити спеціальні урни для утилізації одноразових масок, фільтрів для респіраторів		
4.4	Запровадити щоденний температурний скринінг працівників. негайно відправляти додому на самоізоляцію усіх працівників, які мають ознаки гострих респіраторних захворювань		
4.5	Підготувати пам'ятку щодо дотримання санітарно-епідеміологічних вимог під час карантину та вивісити її на видних місцях		

5	<i>Провести інструктажі, навчання та перевірку знань з питань охорони праці</i>		
5.1	Інструктажі з охорони праці проводити індивідуально з кожним працівником, при цьому дотримуватися дистанції щонайменше 1 м	Керівники робіт	На період карантину
5.2	Забезпечити працівників, які підлягають спеціальному навчання з питань охорони праці на підприємстві, необхідними посібниками та матеріалами відповідно до навчальних програм для їх самопідготовки	Служба охорони праці	
5.3	Перевірку знань із питань охорони праці після спеціального навчання має проводити комісія підприємства згідно з карантинними вимогами	Служба кадрів	
6	<i>Подбати про працівників, яких направляють у відрядження</i>		
6.1	Обмежити кількість відряджень з урахуванням актуальної інформації щодо переваг та ризиків, пов'язаних із відрядженням у той чи інший регіон ³	Керівники структурних підрозділів	На період карантину
6.2	Не направляти у відрядження працівників, які можуть піддаватися більш високому ризику інфікування та розвитку ускладнень, наприклад осіб літнього віку; працівників, які мають цукровий діабет, захворювання серця і легенів тощо, в регіони, де поширюється COVID-19		
6.3	Осіб, які їдуть у відрядження в регіони, де поширюється COVID-19: <ul style="list-style-type: none"> • поінформувати про профілактичні заходи, яких необхідно дотримуватися; • забезпечити невеликими пляшками (до 100 мл) дезінфекційних засобів для рук на основі спирту. Також їм слід надати пам'ятку щодо дотримання санітарно-епідеміологічних вимог під час карантину		
6.4	Працівники, які повернулися з регіону, де поширюється COVID-19, повинні контролювати симптоми протягом 14 днів та вимірювати температуру тіла двічі на день	Працівники	На період карантину
7	Працівникам із температурою 37,3 °C рекомендувати залишатися вдома або дозволяти працювати дистанційно	Керівники структурних підрозділів	На період карантину

Примітки:

1. Умову про дистанційну, надомну роботу можна встановлювати у наказі, розпорядженні роботодавця без обов'язкового укладення у письмовій формі трудового договору про дистанційну, надомну роботу.

2. Коли забезпечуватимете працівників відповідними засобами індивідуального захисту (ЗІЗ), пам'ятайте:

- Хірургічні маски не захищають від зараження інфекційними хворобами. Вони не призначені для захисту від потрапляння збудників у дихальні шляхи, тобто не захищають від хвороб тих, хто їх надягає.

- Респіратори класу захисту FFP1 захист від вірусних інфекцій не гарантують. Зазвичай їх застосовують для захисту від нетоксичного пилу. Найефективніше захищають від інфекційних захворювань респіратори класу захисту FFP2 чи FFP3. Однак жодні респіратори й інші ЗІЗ не допоможуть від зараження вірусом, якщо людина не дотримуватиметься базових заходів гігієни.

3. Для підприємств, що займаються транспортними перевезеннями, виконують функції таксі: тримати вікна транспортного засобу відчиненими, робити регулярну вентиляцію салону, регулярно дезінфікувати поверхні транспортного засобу.

Зразок наказу про введення в дію Інструкції з охорони праці під час дистанційної (надомної) роботи в умовах карантину

Товариство з обмеженою відповідальністю «Промінь»

НАКАЗ

22.03.2020

м. Київ

№ 12

Про введення в дію Інструкції з охорони праці під час дистанційної (надомної) роботи в умовах карантину

З огляду на те, що виконання дистанційної роботи не тягне за собою будь-яких обмежень обсягу трудових прав працівника, та з урахуванням Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 № 15,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити та ввести в дію з 24.03.2020 Інструкцію з охорони праці під час дистанційної (надомної) роботи в умовах карантину (далі – Інструкція).

2. Керівнику служби охорони праці Ляшенку О.О. забезпечити Інструкцією керівників структурних підрозділів.

3. Керівникам структурних підрозділів провести позаплановий інструктаж та видати під підпис Інструкцію всім працівникам, які працюють дистанційно (з дому).

Термін виконання – до 25.03.2020.

4. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника директора Богомолова А. Г.

Директор

(підпис)

(ініціали та прізвище)

Із наказом ознайомлені:

Керівник

служби охорони праці

(підпис)
22.03.2020
(дата)

(ініціали та прізвище)

Заступник директора

(підпис)
22.03.2020
(дата)

(ініціали та прізвище)

**Зразок інструкції з охорони праці під час
дистанційної (надомної) роботи в умовах карантину**
Товариство з обмеженою відповідальністю «Промінь»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ

директора ТОВ «Промінь»
(посада керівника підприємства)

Від 22.03.2020 № 12

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 10**
під час дистанційної (надомної) роботи в умовах карантину

1. Загальні положення

1.1. Інструкція встановлює вимоги з охорони праці під час дистанційної (надомної) роботи в умовах карантину.

1.2. Вимоги цієї інструкції обов'язкові. Їх невиконання є порушенням трудової дисципліни, за яке застосовують заходи впливу відповідно до законодавства.

1.3. Виконувати надомну роботу лише за допомогою тих засобів та матеріалів для праці, які надав роботодавець.

1.4. Працівникам, які виконують дистанційну (надомну) роботу в умовах карантину, можна виходити з дому тільки за нагальної потреби – купити харчові продукти, ліки; вигуляти тварин тощо.

1.5. У закладах торгівлі застосовувати маски чи респіратори та захисні рукавички, дотримуватися дистанції щонайменше 1 м.

1.6. Небезпечний чинник на час карантину – коронавірус SARS-CoV-2. Він передається переважно контактним шляхом – потрапляє на слизові оболонки носа, очей та рота через руки чи інші предмети.

Пам'ятайте, що у повітрі вірус може жити до 3 годин, на гумових рукавичках та алюмінієвій поверхні – до 8 годин, на сталевій – до 48 годин, дерев'яній і скляній – до 4 діб, паперовій і пластиковій поверхнях – до 5 діб.

1.7. Уникати контакту з особами, які мають симптоми респіраторного захворювання.

1.8. Повернувшись додому, продезінфікувати мобільні засоби зв'язку, вимити руки з милом протягом не менше ніж 30 секунд або обробити їх антисептиком.

1.9. Проводити щоденний температурний скринінг.

1.10. У разі користування особистим транспортом дезінфікувати поверхню салону.

1.11. У разі робіт з виготовлення будь-якої продукції дотримуватися інструкції з охорони праці, що поширюється на цей вид робіт або вашу професію.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. У разі використання приладів з екранними пристроями незалежно від їхнього типу та моделі необхідно очистити їх від пилу й інших забруднень.

2.2. Оглянути робочий стіл та прибрати речі, що не стосуються виконаної роботи.

2.3. Регулярно дезінфікувати робочі поверхні: дверні ручки, поручні, столи тощо.

3. Вимоги безпеки під час роботи

3.1. Не вживати їжу за робочим столом.

3.2. Не торкатися немитими руками очей, носа та рота, за потреби використовувати стерильні серветки.

3.3. Провітрювати приміщення щогодини не менш ніж 10 хвилин.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Відключити від електричної мережі екранні пристрої та продезінфікувати клавіатуру.

4.2. Вимити руки з милом протягом не менше ніж 30 секунд або обробити їх антисептиком.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. Якщо стався нещасний випадок, повідомити про це керівнику робіт та надалі виконувати його вказівки.

5.2. Якщо у вас сухий кашель або не дуже висока температура (тобто температура 37,3 °C і більше), проконсультуйтеся із сімейним лікарем. Залишайтеся вдома та самоізолюйтеся. Носіть маску й уникайте близького контакту (не ближче ніж 1,5 м) з членами сім'ї.

5.3. Якщо у вас температура понад 38°C і ускладнене дихання, викличте швидку допомогу за телефоном «103».

Керівник структурного підрозділу Денисенко
(підпис)

Ю. В. Денисенко
(ініціали та прізвище)

Погоджено:

Керівник служби охорони
праці підприємства

Ляшенко
(підпис)

О. О. Ляшенко
(ініціали та прізвище)

Зразок інструкції з охорони праці для запобігання поширенню COVID-19 на робочих місцях в умовах карантину

Товариство з обмеженою відповідальністю «Промінь»

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ

для працівників _____ в умовах карантину
для запобігання поширенню COVID-19 на робочих місцях

1. Загальні положення

1.1. Ця інструкція встановлює вимоги безпеки і гігієни праці в умовах карантину для запобігання поширенню COVID-19 на робочих місцях _____.

1.2. Вимоги цієї інструкції є обов'язковими і поширюються на працівників всіх структурних підрозділів _____.

1.3. Інструкція розроблена відповідно до вимог Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб», Закону Укра-

їни «Про внесення змін до Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» щодо запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» від 13 квітня 2020 р. № 555-IX, постановами Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 р. № 211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2», «Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та етапів послаблення протиепідемічних заходів» від 20 травня 2020 року № 392, а також законодавства про охорону праці, Положення про розробку інструкцій з охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998 № 9; Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 № 15; Загальних вимог стосовно забезпечення роботодавцями охорони праці працівників, затверджених наказом МНС від 25.01.2012 № 67.

1.4. У разі внесення змін до законодавства щодо захисту населення від інфекційних хвороб, або рішень Уряду щодо запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) або послаблення карантинних обмежень, або рішення Комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій _____ міської Ради, яке приймається з урахуванням оцінки епідемічної ситуації у місті, деякі положення цієї інструкції мають бути переглянуті.

1.5. Працівники _____ проходять інструктаж за цією інструкцією після її затвердження розпорядженням ФПУ (первинний інструктаж) та протягом всього періоду карантину (повторний або цільовий інструктаж) у разі внесення змін до законодавства щодо захисту населення від інфекційних хвороб, або рішень Уряду щодо запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) або послаблення карантинних обмежень, або рішення Комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій _____ міської Ради, яке приймається з урахуванням оцінки епідемічної ситуації у місті.

1.6. Працівники, віком 60 років і більше, відносяться до групи підвищеного ризику щодо наслідків захворювання на COVID-19 для їх здоров'я і життя. Розпорядженням (наказом) _____ їм встановлюються дистанційний режим роботи (надомна робота), обмежений протягом тижня вихід на робоче місце за графіком або скорочений робочий день (у разі необхідності та їх згодою). При цьому вони повинні дотримуватися карантинних умов, санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм для надомної роботи, тримати зв'язок з безпосереднім керівником за допомогою засобів мобільного зв'язку (мобільний телефон, електронна пошта та інші способи зв'язку через мережу Інтернет), а також з групою « _____ » у вайбері.

1.7. Інформація про коронавірус SARS-CoV, небезпеки уражень організму цим шкідливим вірусом та продуктами його життєдіяльності

Назва вірусу	2019-nCoV (або SARS-CoV-2)
Назва хвороби	COVID-19
Шляхи передачі	Контактний, крапельний
Інкубаційний період	2–14 днів
Вакцина	Наразі не існує
Лікування	Симптоматичне
Симптоми	Гарячка, кашель, ускладнене дихання

Цей вірус передається контактним (переважно), а також повітряно-крапельним шляхом.

Працівники можуть інфікуватися у таких випадках:

– через повітряно-крапельний шлях від хворого на COVID-19 або носія інфекції, стоячи на відстані 1 м від інфікованої особи (іншими словами, COVID-19 поширюється аналогічно грипу);

– торкаючись забруднених поверхонь чи предметів, а потім торкаючись очей, носа або рота.

Більшість осіб, які інфіковані COVID-19, відчують легкі симптоми хвороби, схожі на застуду, та з часом одужують. Однак перебіг хвороби може бути більш складним та супроводжуватися такими ускладненнями, як пневмонія. Такі хворі потребують термінової госпіталізації.

Слід пам'ятати, що у повітрі вірус може жити до 3 годин, на гумових рукавичках та алюмінієвій поверхні – до 8 годин, на сталевій – до 48 годин, дерев'яній і скляній – до 4 діб, паперовій і пластиковій поверхнях – до 5 діб.

1.8. З метою здійснення поточного контролю за станом здоров'я і самопочуттям працівників _____, дотриманням ними правил щодо карантину, санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм, визначених цією інструкцією, здійснюється щоденний моніторинг, зокрема за допомогою контрольних листів опитування працівників, форма якого додається.

Працівники, які перебувають на робочих місцях _____, повинні заповнювати відповідний контрольний лист кожного дня під час виходу на робоче місце та надсилати його електронною поштою безпосередньому керівнику та у відділ кадрів _____.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Проходьте обов'язковий щоденний температурний скринінг перед входом у приміщення _____ на посту служби охорони.

2.2. Обов'язково використовуйте захисні маски у приміщенні.

2.3. Дотримуйтеся дистанції між співробітниками, а також з іншими особами (клієнтами, відвідувачами тощо) не менше 1,5 м.

2.4. У разі використання приладів з екранними пристроями незалежно від їхнього типу та моделі необхідно очистити їх від пилу й інших забруднень та продезінфікувати. Проздезінфікуйте також дверні ручки, поручні, столи, монітори, клавіатуру, телефони тощо.

2.5. Огляньте робочий стіл та приберіть речі, що не стосуються виконаної роботи.

3. Вимоги безпеки під час роботи

3.1. Дотримуйтесь загальних вимог безпеки під час роботи з ПК та іншою оргтехнікою.

3.2. Для захисту органів дихання, зменшення виділення біологічного матеріалу, який може містити збудник інфекційних хвороб, з дихальних шляхів носіть маску чи респіратор. Використовуйте захисні маски за призначенням відповідно до їх захисних властивостей за інструкцією виробника. Також маска упереджує зайві доторки руками до обличчя.

3.3. Для захисту та гігієни кистей рук слід застосовувати рукавички: коли є передбачуваний безпосередній контакт під час роботи із потенційно забрудненим обладнанням і поверхнями, що використовуються іншими особами або загального використання (двері, ручки, кнопки ліфтів, столи, документи тощо).

3.4. Дотримуйтесь правил утилізації захисних масок, рукавичок та використаних серветок. Використані маски, рукавички і серветки не викидайте у смітєві корзини на робочому місці. Помістіть їх у паперовий, або целофановий пакет і віднесіть та викиньте його у спеціально передбачений для цього закритий контейнер. Контейнери для утилізації використаних ЗІЗ розміщуються у спеціально відведених для цього місцях у Будинку профспілок (вбиральнях).

3.5. Протягом робочого дня регулярно мийте руки рідким милом не менше ніж 30 с.

3.6. Якщо немає можливості помити руки, їх потрібно обробити дезінфікуючими засобами (антисептиком) на основі 60–95% спирту, зокрема після виходу – входу у робочий кабінет, одягання-знімання захисних рукавичок, перед і після прийому їжі, втираючи достатню кількість у всю поверхню кистей рук до їх висихання. У разі помітного забруднення рук обов'язково мийте їх з милом.

3.7. Не торкайтеся немитими руками очей, носа та рота, за потреби слід використовувати стерильні серветки та антисептик.

3.8. Провітрюйте робоче приміщення кожні 2 години не менш ніж 10 хвилин. Під час провітрювання робочого приміщення не знаходьтесь на протягах.

3.9. Уникайте рукостискання – використовуйте інші засоби привітання.

3.10. У робочому приміщенні за допомогою одноразових серветок та дезінфекційних засобів регулярно обробляйте поверхні, яких часто торкаються, ручки дверей, спинки стільців, ручки на дверцятах холодильника, клавіатури, робочі столи, телефони та інші пристрої індивідуального та спільного користування.

3.13. Перед прийомом їжі ретельно вимийте руки з милом. Під час прийому їжі або напоїв користуйтеся індивідуальним або одноразовим посудом. Не споживайте сирих чи недостатньо термічно оброблених продуктів тваринного походження. Ретельно готуйте їжу, зокрема м'ясо і яйця. Зберігайте їжу у закритих ємностях або ланчбоксах.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Відключити від електричної мережі екранні пристрої, та продезінфікувати клавіатуру.

4.2. Вимити руки з милом протягом не менше ніж 30 с або обробити їх антисептиком.

4.3. Повернувшись додому, продезінфікувати мобільні засоби зв'язку, вимити руки з милом протягом не менше ніж 30 с або обробити їх антисептиком.

5. Вимоги безпеки у надзвичайних ситуаціях в умовах підвищеного ризику поширення коронавірусної хвороби (COVID-19)

5.1. У разі, якщо у вас сухий кашель або не дуже висока температура (не більше 38 °С), залишайтеся вдома, проконсультуйтеся із сімейним лікарем та самоізолюйтеся. Носіть маску й уникайте близького контакту (не ближче ніж 1,5 м) з членами сім'ї.

5.2. У разі, якщо у вас температура понад 38 °С і ускладнене дихання – викличте швидку допомогу за телефоном «103».

5.3. Співробітники, у яких після прибуття на роботу або протягом дня виявляються погіршення самопочуття, симптоми гострого респіраторного захворювання (кашель, підвищення температури тіла), мають бути негайно відправлені додому. Про свій стан вони негайно повідомляють безпосереднього керівника та сімейного лікаря і виконують його рекомендації, а при розвитку невідкладних станів (задишка, стійкий біль у грудній клітці) – необхідно звернутися за екстреною медичною допомогою за телефоном «103».

5.4. У разі контакту з працівником, у якого виявлено ознаки захворювання, необхідно провести дезінфекцію поверхонь, з якими контактували працівники з ознаками захворювання, за допомогою хлоровмісних або спиртовмісних засобів.

5.5. При переміщенні працівника з ознаками захворювання додому на самоізоляцію необхідно уникати громадського транспорту. Транспортувати таку особу можна на приватному транспортному засобі або на транспорті _____, при цьому рекомендується відкрити вікна.

5.6. Під час транспортування хворий працівник має перебувати у захисній масці, дотримуватись респіраторної гігієни й етикету кашлю та чхання, правил гігієни.

5.7. Особа, яка перевозить хворого, повинна використовувати засоби індивідуального захисту (респіратор, окуляри, рукавички).

5.8. Після доставки хворого додому на самоізоляцію або у медичний заклад (у разі необхідності та за рекомендацією сімейного лікаря) приватним транспортом або транспортом _____ необхідно провести ретельну дезінфекцію відповідного транспортного засобу.

Керівник структурного підрозділу

Денисенко
(підпис)

Ю. В. Денисенко
(ініціали та прізвище)

Погоджено:

Керівник служби охорони
праці підприємства

Ляшенко
(підпис)

О.О. Ляшенко
(ініціали та прізвище)